

Tämä on rinnakkaistallennettu versio alkuperäisestä julkaisusta.

Tämä on julkaisun kustantajan pdf.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Sairanen, R. 2018. Median ja julkisuuden pyörteissä. Teoksessa R. Sairanen (toim.) SATU ON TOTTA -historiikki Maahanmuuttajasairaanhoitajien pätevyitymiskoulutus (SATU) Turun ammattikorkeakoulussa vuosina 2003–2017. Turun ammattikorkeakoulun puheenvuoroja 97. Turku: Turun ammattikorkeakoulu, 145 - 153.

URL: <http://julkaisut.turkuamk.fi/isbn9789522166890.pdf>

Kaikki julkaisut Turun AMK:n rinnakkaistallennettujen julkaisujen kokoelmassa Theseuksessa ovat tekijänoikeussäännösten alaisia. Kokoelman tai sen osien käyttö on sallittu sähköisessä muodossa tai tulosteena vain henkilökohtaiseen, ei-kaupalliseen tutkimus- ja opetuskäyttöön. Muuhun käyttöön on hankittava tekijänoikeuden haltijan lupa.

This is a self-archived version of the original publication.

The self-archived version is a publisher's pdf of the original publication.

To cite this, use the original publication:

Sairanen, R. 2018. Median ja julkisuuden pyörteissä. In R. Sairanen (ed.) SATU ON TOTTA -historiikki Maahanmuuttajasairaanhoitajien pätevyitymiskoulutus (SATU) Turun ammattikorkeakoulussa vuosina 2003–2017. Comments from Turku University of Applied Sciences 97. Turku: Turku University of Applied Sciences, 145 - 153.

URL: <http://julkaisut.turkuamk.fi/isbn9789522166890.pdf>

All material supplied via TUAS self-archived publications collection in Theseus repository is protected by copyright laws. Use of all or part of any of the repository collections is permitted only for personal non-commercial, research or educational purposes in digital and print form. You must obtain permission for any other use.

14 Median ja julkisuuden pyörteissä

Raija Sairanen

Kun ensimmäinen SATU-ryhmä starttasi vuonna 2003, olivat niin radio, televisio kuin lehdistö erittäin kiinnostuneita tästä maahanmuuttajasairaanhoitajien pätevyitysmiskoulutuksesta. Tiedotustilaisuuksia järjestettiin ahkerasti parin ensimmäisen ryhmän aikana ja kutsuja lähetettiin yhteistyöverkostoille sekä medialle nimenomaan markkinointimielessä. Haluttiin vahvasti saada maahanmuuttajat ja heidän korkeatasoinen osaamisensa näkyviin.

Turun Sanomissa 8.5.2003 oli kirjoitus ”Hoitoalan maahanmuuttajat koulutukseen” ja vastaavasti Helsingin Sanomat 8.5.2003 julkaisi otsikolla ”Hoitoalan maahanmuuttajat lisäoppiin”. Myös MONITORI-lehdessä 2/2003 kerrottiin SATU-koulutuksen alkamisesta. Turun Sanomat julkaisi 18.9.2003 koulutuksen alettua ison koko sivun kirjoituksen, jossa korostettiin mm., että ”vanhustenhoito käydään läpi huolella, koska monet opiskelijat tulevat kulttuureista, joissa vanhukset on hoidettu kotona”. 18.9.2003 oli Åbo Underrättelsessä samma på svenska ja vuonna

2007 artikkeli ”Framtidens sjukskötare”. ”Sairaanhoitajaksi Suomeen” -artikkeli julkaistiin v. 2003 Kauneus ja terveys -lehdessä, jossa oli haastateltu Raija Sairasta ja kahta ensimmäisen SATU-ryhmän opiskelijaa, Nezal Mohammadia ja Tatjana Malkovaa. Alla oleva kuva 1 kertoo hyvin mediaryöpytyksestä.

Kuva 1.
Alkuvuosien mediaryöpytystä. (Kuva: Raija Sairanen)

Tehy ry. on tehnyt useita selvityksiä terveysalan maahanmuuttajien osaamisesta ja niissä Tehy on maininnut SATU-koulutuksen hyvänä esimerkkinä. Tehyn numerossa 16/2003 oli kahden sivun kirjoitus kuvineen. Ja vuonna 10/2012 oli artikkeli Tehyssä syrjinnästä ja siinä haastateltiin Werya Saleh Zadehia, joka silloin työskenteli Tyksissä. (kuva 2, ks. Sajama 2012, 44–47.) Vuonna 2013 oli vielä pikku-uutinen SATU-koulutuksesta Tehy-lehdessä.

Kuva 2.
Weryan haastattelu Tehy-lehdessä 10/2010.

Sairaanhoitaja-lehdessä 6–7/2003 oli artikkeli SATU-koulutuksen alkamisesta ja numerossa 8/2012 haastattelu Mouctar Bahista. Samoin vuonna 2013 oli vielä pikku-uutinen SATU-koulutuksesta Sairaanhoitaja-lehdessä. Turun Naiskeskuksen Appelsiinipuu-lehdessä oli kerrottu SATU-koulutuksesta vuonna 2003. Työelämä-lehdessä 6/2003 artikkelin otsikkona oli ”Opiskelijoiden ensitunnelmat ovat innostuneita”.

Ensimmäisen SATU-ryhmän valmistuttua helmikuussa vuonna 2005 lehdistön ja radion edustajat olivat paikalla. Turun Sanomat kirjoitti silloin: *”Hoitoalan maahanmuuttajat ovat pitkälti vajaakäytössä ollut resurssilähde. Yksin he eivät kuitenkaan työvoimapulaamme ratkaise, vaikka heitä saapuisi laivalasteittain, huomautti SATU1-kurssin ylimmäinen opettaja ja äitihahmo, lehtori Raija Sairanen.”* Vuonna 2007 kirjoitettiin Turun Sanomissa SATU-koulutuksen yhteydessä mm. *”Diagnoosin kertominen suoraan potilaalle yllättää monen maahanmuuttajahoitajan”.*

SATU-koulutusta käsiteltiin lisäksi seuraavissa lehdissä: Turun Sanomien verkkojulkaisu, Aamulehti, Kulmakunta-paikallislehti, Huvudstadsbladet, Aamuset-paikallislehti, Turkulainen-paikallislehti, Turun ammattikorkeakoulun Aurinkolaiva-lehti vuonna 2003, Turun pualest -kaupunkilehti vuonna 2008, TE-keskuksen omia julkaisuja, TEM:n uutiskirjeet, Hämeen Sanomat vuonna 2012, Turkuposti vuonna 2013 (kuva 3.)

SATU-koulutus on yltänyt tavoitteisiinsa Maahanmuuttajasairaanhoitajat työllistyvät hyvin

Kaikki 68 tähän mennessä valmistunutta sairaanhoitajaa ovat työllistyneet omalle alalleen, kertoo koulutuspäällikkö Pia Ahonen Turun ammattikorkeakoulusta.

Turun ammattikorkeakoulun Terveystalosalueen ja ELY-keskuksen toteuttama SATU-koulutus (= Sairaanhoitajia Turkuun) on maahanmuuttajasairaanhoitajille tarkoitettu työvoimapolitiittinen pätevyyskoulutus.

Koulutus tuottaa sairaanhoitajan (AMK) pätevyiden niille, jotka ovat suorittaneet EU/EFTA-alueen ulkopuolella sairaanhoitajan tai muun vastaavan terveydenhuoltoalan tutkinnon. SATU-koulutusta on järjestetty Turun ammattikorkeakoulussa jo kymmenen vuotta.

Kohteliaasti ja hymyillen

Maahanmuuttajataustaiset sairaanhoitajat ovat saaneet harjoittelujaksolla kiitosrajoitettua kohteliasa käytöksensä ja eettisesti toiminnastaan.

– Uskon, että juuri nämä piirteet yhdistettynä erinomaiseen ammattitaitoon ovat tehneet SATU-koulutuksessa pätevyysteistä sairaanhoitajista haluttua työvoimaa, toteaa koulutuksen vastuupettaja Raija Sairanen.

Pätevyys hankitaan Suomessa

Satu-koulutus alkoi 2000-luvun alussa, jolloin sairaanhoitajajalan värväys Suomessa pohdittiin uusia keinoja ongelman ratkaisemiseksi. Turussa oli maahanmuuttajataustaisia sairaanhoitajia, jotka olivat ilman koulutustaan vastaavaa työtä. Työllistymisen estä puuttuva laillisuus ja pätevyys oman ammatin harjoittamiseen Suomessa.

Ratkaisuksi kehitettiin maahanmuuttajille suunnattu pätevyyskoulutus SATU. Koulutuksessa opiskelijat täydensivät sairaanhoitajan tai muun terveydenhuoltoalan tutkintonsa Suomen vaatimusten mukaisesti ja suorittivat sairaanhoitajan (AMK) tutkinnon.

Kiinnittyminen suomalaiseen työelämään koulutusta vastaavaan tehtävään vaikuttaa positiivisesti niin Suomeen muuttaneen sairaanhoitajan kuin hänen lähipiirinsä elämäntilanteeseen. Tulokset miellyttävät myös ympäröivää yhteisöä, sillä niin Turun seudulle on saatu lisää päteviä ja työssä innostuneita sairaanhoitajia.

Teksti: Turun AMK:n viestintä | Kuva: Raija Sairanen

Kuva 3.
Turkuposti 6/2013:n kirjoitus.

Turun ammattikorkeakoulun omassa Aurinkolaiva-lehdessä oli vuonna 2003 kirjoitus SATU-koulutuksesta. Siinä kirjoituksessa Turun terveystoimesta korostettiin: Kulttuurierot rikastuttavat työilmapiiriä, vaikka joskus pulmatilanteita voikin tulla vastaan. Hoitoalalla muualta tulleiden osaajien haasteet liittyvät perustuksen ohella usein myös sosiaalisiin taitoihin. Hallintoylihoitaja Anja Vanneksen mukaan ”*Kielitaito on sairaanhoitajan työn kannalta erittäin keskeistä. Lääkitsemisen lisäksi potilaalta on pystyttävä tiedustelemaan tämän vointia ja mahdollisia kipuja. Puhe on muutenkin tärkeä osa hoitoa. Etenkin suomalaisten subtautuminen ikäihmisiin voi aluksi aiheuttaa maahanmuuttajissa hämmennystä. Opiskelijoiden synnyinmaissa vanhuksien hoidetaan pääosin kotona. Kuulemani mukaan monet ihmettelevät, miksi vanhuksia laitetaan täällä laitoksiin, joissa on satamäärin vuodepaikkoja*”.

Myös radio ja televisio olivat ahkerasti paikalla SATU-koulutuksen alkuvuosina. Radiosta seuraavat silloiset kanavat: YLE Radio, YLEX, YLEQ, Radio Sata, Radio Robin Hood. STT 7.5.2003 ja Turun radio julkaisivat jopa ”SATU-sairaanhoitajakoulutukseen haku” -ilmoituksen. Turun Radio vuonna 2005 kuulutti: ”En-

simmäisen maahanmuuttaja-taustaiset sairaanhoitajat valmistuvat Turun AMK:sta tällä viikolla.” ja STT vuonna 2005: ”Maahanmuuttajasta sairaanhoitajaksi Turun ammattikorkeakoulussa”. Televisiosta YLE, Turku-TV ja TV-nytt på svenska olivat paikalla, kun oli ensimmäinen tiedotustilaisuus SATU-koulutuksen alkamisesta 17.9.2003.

Ensimmäinen SATU-koulutus oli ESR-rahoitteinen ja sen vuoksi siinä järjestettiin erityinen loppuseminaari 17.2.2005. Opiskelijoista median haastatteluihin olivat käytettävissä Natalia Kivikkö, Viktoria Lavanto, Farkhondeh Mohamadi ja Evelin Prees. Loppuseminaarin ohjelmassa oli monta vaikuttavaa henkilöä esiintymässä. (Kuva 4.)

 SAIRAANHOITAJIA TURKUUN MAAHANMUUTTAJISTA
SATU –projektin loppuseminaari

Paikka: Turun ammattikorkeakoulu, terveysala, Ruuskatu 8, auditorio 132
Aika: 17.2.2005 klo 12.00 – 16.00

klo 12.00 – 13.30 **Seminaarin avaus**, koulutuspäällikkö Hannele Palta, Turun amk ja toimistonjohtaja Veli-Matti Vesterinen, Turun työvoimatoimisto
Maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajien pätevyyskoulutus: kouluttajan kokemuksia, lehtori Raija Sairanen, Turun amk
Sairaanhoitajaksi Suomeen, SATU -ryhmän sairaanhoitajaopiskelija SATU -projekti tutkimuksen silmin, sairaanhoitaja, hoitotieteen opiskelija Leena Soinne, Tampereen yliopisto

klo 13.30 Kahvi

klo 14.00 – 16.00 **Turun apulaiskaupunginjohtajan puheenvuoro**, apulaiskaupunginjohtaja Kaija Hartiala, Turun kaupunki
Työnantajan näkemyksiä, ylihoitaja Tuija Lehti, Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri ja osastonhoitaja Minna Ylönen, Turun terveystoimi
Ammattiliitto ja maahanmuuttajat, aluesihteri Päivi Ovaskainen, Tehy
Työvoimatoimiston näkökulmia maahanmuuttajien pätevyyskoulutukseen, projektikoordinaattori Päivi Ruotsala, Turun työvoimatoimisto
Seminaarin päätöspanat

TERVETULOA!

Ilmoittautuminen: 11.2.2005 mennessä sähköpostitse: paivi.ruotsala@mol.fi tai puhelimitse 010 60 43106 tai 050 396 0941.
Linja-autot no 6 ja 61, Peltolankadun pysäkki.

 Työvoimatoimisto   **TURUN AMMATTIKORKEAKOULU**
ÅBO YRKESHÖGSKOLA

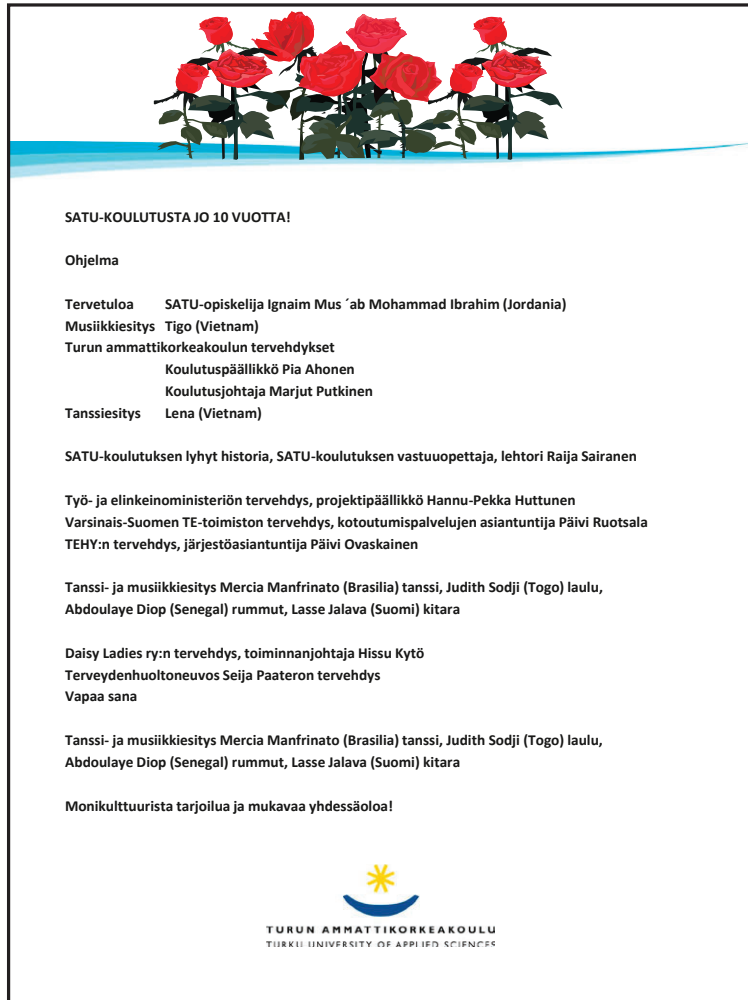
Kuva 4.
SATU1 -koulutuksen loppuseminaarin ohjelma.

SPR:n Varsinais-Suomen piiri antoi SATU-koulutukselle vuonna 2013 “Ennakkoluuloton edelläkävijä” -diplomin (kuva 5). Se oli ansaittua tunnustusta maahanmuuttajien kouluttamisesta työelämään. Palkinnon myöntämiseen vaikutti ratkaisevasti myös se, että SATU-koulutus oli sen toteuttajatahoilta itseltään todellinen näyttö yhteistyön voimasta. SATU-koulutus oli yksi mahdollisuus aluevaikutukseen ja yhteiskuntavastuuseen. Esimerkiksi vuonna 2006 vastaavan tunnustuksen saivat Tyksin rekrytointi ja Turun kaupungin sisätautisairaala, jotka olivat ennakkoluulottomasti palkanneet maahanmuuttajia töihin, myös SATU-koulutuksen käyneitä.

Kuva 5.
SPR:n diplomi ”Ennakkoluuloton edelläkävijä”.

SATU-koulutuksen 10-vuotistaivalta juhlittiin Turun ammattikorkeakoulussa kansainvälisen viikon yhteydessä syyskuussa vuonna 2013. Kuvassa 6 on 10-vuotisjuhlaohjelma.

Kuva 6.
SATU -koulutuksen 10-vuotisjuhlaohjelma.

SATU-koulutusta esiteltiin lukuisissa seminaareissa ja konferensseissa niin Suomessa kuin ulkomailla. SATU-koulutuksen vastuupettaja Raija Sairanen oli välillä kuin kiertävä matkasaarnaaja. Varsinais-Suomen ELY-keskus järjesti monia tilaisuuksia, joissa SATU-koulutusta esiteltiin. Monikulttuurisen MONIKU-verkoston tilaisuuksissa Turussa on SATU-koulutusta esitelty vuosien mittaan monta kertaa eri näkökulmista.

Turun terveystoimen MONIKAS-hankkeen loppuseminaarissa ”Monikulttuurinen terveydenedistämistyö Turussa” v. 2007 oli esityksen aiheena ”SATU sairaanhoitajakoulutukset osana kotoutumista”. Samaisessa seminaarissa SATU2-ryhmän opiskelijat esittelivät myös opinnäytetöitään. SPECIMA-hankkeen, Turun yliopiston ja Turun ammattikorkeakoulun yhteistyöseminaari v. 2007 ”Oma väki ei riitä – monikulttuuriset voimavarat käyttöön terveydenhuollossa” oli kohdennettu valtakunnan tason päättäjille, viranomaisille ja kouluttajille. Siinä SATU-koulutus sai edelleen näkyvyyttä laajasti. Vuonna 2009 oli Turussa ”Kannattaako Suomeen tulla töihin?” -seminaari, jossa SOTE-alan maahanmuuttajataustaiset työntekijät pohtivat kysymystä, niin lääkärit kuin hoitajatkin. Tällöin myös SATU-koulutuksen tarve tuli hyvin esille. ”Osallisena Suomessa” -tilaisuudessa Turussa vuonna 2011 silloisen SATU4-ryhmän opiskelijat olivat itse esittelemässä SATU-koulutusta ständillä (kuva 7).

Kuva 7.
SATU -ryhmäläisiä esittelemässä SATU -koulutusta.
(Kuva: Arja Nylund)

Tehyn kutsuseminaari viranomaisille oli vuonna 2012 ja sen aiheena oli ”Maahanmuuttajat hoitoalan työyhteisössä”. Siellä SATU-koulutus sai jälleen julkisuutta. Paikalla oli mm. Valviran edustajia. Tehyn kanssa on ollut erinomainen yhteistyö kaikkien näiden vuosien ajan. SATU-koulutuksen vetäjä oli esiintymässä vuosien mittaan myös muissa tilaisuuksissa, joissa Valvira esiintyi. Ja kun SATU-koulutuksen jatkoa pohdittiin Urareitti-hankkeessa ja nyt SOTE-silta -hankkeessa, Valviran kanssa tehty yhteistyö on edelleen merkittävä.

Tampereen yliopiston järjestämässä konferenssissa ”Ulkomailla hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen” -paneelikeskustelussa Tampereella vuonna 2016 SATU-koulutuksen vastuuopettaja Raija Sairanen oli mukana yhdessä OKM:n, Valviran ym. edustajien kanssa.

SATU-koulutuksen vetäjä Raija Sairanen oli kutsuttuna ensimmäisen SATU-ryhmän kanssa vuonna 2004 Sairaanhoidajapäiville, jolloin opiskelijoilla oli hyvä tilaisuus tutustua suomalaisen hoitotyön saavutuksiin ja haasteisiin. SATU-koulutuksen kokemuksista kertominen oli Sairaanhoidajapäivien ohjelmassa seuraavana vuonna 2005.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin työpaikkaohjaajille pidettiin myös esityksiä SATU-koulutuksesta, mukana oli joskus myös entinen SATU-opiskelija, joka oli silloin töissä Tyksissä. Viimeksi SATU-koulutusta sivuttiin TEOS ry:n järjestämällä valtakunnallisilla opintopäivillä v. 2017, jolloin Raija Sairanen ja Sirpa Rajala olivat puhumassa aiheesta ”Tuleeko työyhteisösi maahanmuuttaja?”

Koulutuksen vetäjä Raija Sairanen toimi Turun ammattikorkeakoulun terveys ja hyvinvointi-tulosalueen kansainvälisenä (kv) koordinaattorina koulutuksen alkuaikoina ja myöhemmin kv-yhteyshenkilönä. Tämä mahdollisti SATU-koulutuksen esittelyn ulkomailla eri konferensseissa ja muissa tilaisuuksissa. Raija kävi säännöllisesti opettamassa myös Saksassa, Göttingenissä sekä Belgiassa, Antwerpenissä aihealueena monikulttuurisuus. SATU-koulutus tavalla tai toisella oli siinä aina läsnä. Raija toimi kouluttajana myös DATIC (Developing and Teaching Intercultural Competence) -seminaarissa kolme kertaa: Belgia, Brugge 2011, Turkki, Istanbul 2013 ja Espanja, Vic 2016. SATU-koulutuksesta löytyi siihen hyviä esimerkkitapauksia. CARPE (Consortium on Applied Research and Professional Education) -verkosto järjesti ensimmäisen konferenssinsa v. 2011 Utrechtissa, Hollannissa. Siellä SATU-koulutus oli esillä niin posterina kuin suullisena esityksenä (kuva 8).